

Problém nemocnosti je ke škodě nás všech

25.února 2005 Michal Kadlec

Nedávno zveřejněná zpráva Českého statistického úřadu nám odhalila nelichotivý stav zdraví našeho obyvatelstva. Ne že bychom byli na tom se zdravím tak špatně, ale proto, že máme takový systém jaký máme. Dle údajů ČSÚ se Česko drží na ne zrovna populárních prvních příčkách v množství pracovní neschopnosti.

Je to problém, který nejenže nás ukazuje v nepříznivém světle před potenciálními zahraničními investory, ale má značné dopady i do ekonomiky. Ztráty způsobené nedůsledným systémem se šplhají do miliard a to nejen na vyplácených nemocenských, ale i ve výrobě, produkci a následně tržbách.

Nelze než konstatovat, že i v systému zdravotnictví se jedinec chová a jedná tak, že koná to, co je pro něj výhodné. Ať je to již z dlouhodobého či krátkodobého hlediska. Stejně tak se chová i proto, že mu to systém umožňuje. A v tomto systému jsou bohužel zneužívány neschopenky coby poukazy na placený pobyt doma, když např. není práce. Tato metoda je zneužívána jak zaměstnanci, tak bohužel i některými zaměstnavateli.

Příčina je tedy jasná - systém to umožňuje a je to výhodné. Z toho tudíž vyplývají dvě možnosti jak tomuto zneužívání zabránit. Buď to systém nebude umožňovat, nebo to přestane být výhodné. První varianta je při zachování zdravého rozumu neschůdná, protože nelze zakázat vydávání neschopenek. Záleží samozřejmě na obvodním lékaři či lékaři specialistovi jak ohodnotí pacientův zdravotní stav, ovšem není možné vmísit do takových rozhodování hazard. Druhá možnost je už dosažitelná, ovšem nikoli jednoduše. Je důležité, aby taková „zdravá nemocnost“ či laxní přístup k neschopence se stal nevýhodným. A toho lze dosáhnout pouze finanční zainteresovaností zúčastněných, především pacientů a pojišťoven. Nikoli tedy zapojením zaměstnavatele, který by měl platit prvních čtrnáct dnů nemoci, jak navrhuje ministr práce a sociálních věcí Škromach. Jeho návrh je mimochodem poněkud „mimo“. Prvotním úkolem podnikatele a zaměstnavatele není kontrolovat, jestli jeho pracovníci stonají a jsou doma či nikoli. Jeho úkoly jsou úplně někde jinde a především úplně jiné. Možná chce ministr Škromach zabít dvě mouchy jednou ranou. Snížit počet nemocných a zároveň zvýšit zaměstnanost, protože firmy budou muset přijmout další lidi, kteří budou mít na starosti kontrolu neschopenek.

Cesta pro zamezení by měla vést jinudy. Zjednodušeně řečeno: každý občan by se na přísun peněz v nemoci mohl pojistit v rámci svého individuálně sestaveného pojistného plánu, který by mu nabízela pojišťovna. Tím by se dosáhlo finanční spoluúčasti zúčastněných. Pojišťovna by si pečlivě hlídala dodržování uzavřeného pojistného plánu. A zaměstnanec? Nadužíváním zdravotní péče - v tomto

případě nadměrným „neschopenkovaním“ - by se mu zvedaly pojistné platby (malifikace), naopak zodpovědným chováním v oblasti prevence a nezneužíváním by se platby snižovaly (bonifikace). Možná to připomíná pojištění automobilu či pojištění nemovitosti. Ale pojištění proti nemoci by mělo být přece úplně stejné! Nemoc může či nemusí přijít, stejně jako havárie či jakákoli jiná pojistná událost.

Recept tedy tkví opravdu v něčem jiném, než neustálém diktování všemocným státem a ministerskými úředníky. Jen páni socialisté to ne a ne pochopit.